

**PRIEŠMOKYKLINIO IR IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRIEMONIŲ SĄRAŠAS
2018-2019 m. m.**

Švietimo aprūpinimo standartai, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. V-2368, kuriais vadovaujantis kuriama ir turtinama ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdymui tinkama aplinka. Standartuose parengtos rekomendacijos, padedančios kurti ir atnaujinti mokymo aplinką: 13. Mokymo priemonės, reikalingos programose apibrėžtam ugdymo turiniui įgyvendinti: 13.3. Daiktai, medžiagos ir įranga (programose apibrėžtam ugdymo turiniui įgyvendinti reikalingos darbo, kūrybos, vaizdinės priemonės, kompiuteriai, kompiuterių įranga, žaislai ir kita), kurie užtikrina kokybišką ugdymą, skatina mokinius pačius aktyviai veikti – kurti, tyrinėti, eksperimentuoti, atrasti ir taip tobulinti savo praktinius gebėjimus, užduotis atlikti kūrybiškai. 13.4. Ikimokyklinio ugdymo priemonės, kurios padeda plėtoti ikimokyklinio amžiaus vaikų fizines, socialines-emocines, pažintines, kūrybines galias. 13.6. Specialiosios mokymo priemonės (vaizdinės, techninės, demonstracinės, skaitmeninės mokymo priemonės, žaislai, daiktai, medžiagos, literatūra ir pratybų sąsiuviniai), parengtos ar pritaikytos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, kurios padeda plėtoti mokinių žinias ir gebėjimus, ugdyti mokymuisi reikalingą kompetenciją, įgyti socialinių ir kasdienio gyvenimo įgūdžių. 14. Ikimokyklinio ugdymo turinio programoms įgyvendinti reikalingos priemonės numatomos programose, parengtose pagal Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 bei 2017 m. balandžio 24 d. Nr. V-268 Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. ISAK-627 pakeitimą.

Priemonių grupės	Pagrindinės ugdymo priemonės	Papildomos ugdymo priemonės
SOCIALINEI KOMPETENCIJAI UGDYTI		
1. Individualaus naudojimo priemonės	Asmeninis žaislas, albumas, segtuvai (su šeimos ar grupės gyvenimo nuotraukomis, piešiniais ir kt.)	Pratybų knygelės, atskiri lapai su bendravimo ir kt. situacijomis; ūgio matuoklė; vaiko dienoraštis; efekto žaislai (popieriniai fejerverkai ir kt.); aplankai (darbeliams sudėti); kalendoriai (stalo, sienos, proginiai)
2. Bendro naudojimo priemonės	Popierinės kortelės vardui, užrašams; saugaus eismo, elgesio, bendravimo situacijų pratybų lapai; žaislai vaikams džiuginti (žaidimui su muilo, vandens burbulais, balionai); Lietuvos ir regiono žemėlapiai; Lietuvos Respublikos vėliava (maža); gaublys, saugaus eismo ir elgesio kortelės, knygelės, paveikslėliai, dėlionės, stalo žaidimai, nuotaikų kortelės; siužetiniai žaislai (lėlės, vežimėliai, baldai, indeliai, drabužiai, įvairių profesijų atributai; automobiliai, buities ir kt. daiktai; žaidimai poromis, keliese (domino, loto); atsipalaidavimo žaislai	Švenčių atributika (popierinės girliandos, širdelės, kaukės, žaislai eglutei, konfeti ir kt.); pasaulio žemėlapis, įvairūs vietovių, kelionių ir kt. žemėlapiai; Lietuvos Respublikos herbas, gimtojo miesto herbas; socialinio turinio vaikiškos knygos, žurnalai; interesų, talentų kortelės, paveikslėliai; vaiko teisių kortelės ar paveikslėlių rinkiniai, knygelės; poelgio-pasekmės paveikslėliai arba kartoninės dėlionės; siužetiniai ir minkšti žaislai, daiktų modeliai; žaislai, skirti žaidimui poromis

	(minkšti žaislai, kamuoliukai spaudymui rankomis; priemonės šviesos ir šešėlių žaismui; veidrodžiai; raminančios, aktyvinančios ir kt. muzikos įrašai	(šachmatai, šaškės), keliose (įvairūs stalo žaidimai); žaislai-galvosūkliai; efekto žaislai; statybinės detalės su sraigtais ir veržlėmis (medinės, plastmasinės, metalinės ir kt.), kaladėlės (Duplo, Lego ir kt.), teminiai jų rinkiniai, konstruktoriai, mozaikos, medinės, plastmasinės, kartoninės dėlionės (Puzzle ir kt.); širmelės, užtiesalai, dėžės, krepšiai, pagalvėlės, kilimėliai; vaikiška bižuterija (karoliai, segės, dirželiai), rūbai, skraistės ir kt., skirti persirenginėjimui, „puošimuisi“; kompiuteriniai žaislai, skatinantys vaiką išbandyti naują ir kt.
PRIEMONĖS KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJA		
1. Individualaus naudojimo priemonės	Popierius (kortelės, juostelės, lapeliai); asmeninė knygelė; rašikliai, pieštukai; popieriniai lipdukai (įvairaus dydžio kortelės); atvirukai, vokai, laiškų rašymo lapeliai	Atskiri pratybų lapai, įvairių užduočių vaikui rinkinys; lipdukai-raidynai, skaitmenys; knygelės asmeniniam raidynėliui, žodynėliui sudaryti
2. Bendro naudojimo priemonės	Knygos vaikams (knygelės, žurnalai, vaikiškos enciklopedijos, dailės albumai ir kt.); raidynai; žodžių kortelės, juostelės; stalo žaidimai su raidėmis, užrašais, skirti kalbai ugdyti; kubeliai, automobiliai ir kt. su užrašais; pasakų, muzikos įrašai (kompaktiniai diskai, garso kasetės)	Žaislinės knygelės vaikams (su iškirptais langeliais, perspektyviniu vaizdu, turinčios vaizdo ir garso efektų); pasakų veikėjų siluetai, figūrėlės; skirtukai, žymekliai knygoms; simboliniai lipdukai; receptų knygos, telefonų knygos vaikų žaidimams; spausdinimo mašinėlė, kompiuteris, kompiuterinės programos (pvz., programos, padedančios vaikui suvokti, kas yra šviesa, programos, skatinančios vaikus kurti muziką, modeliuoti daiktus, bandyti rašyti ir kt.)
SVEIKATOS SAUGOJIMO KOMPETENCIJAI UGDYTI		
1. Individualaus naudojimo priemonės	Servetėlės, rankšluosčiai, dantų šepetėlis, pasta	Priemonės maudymuisi vonioje, baseine, skirtos rūbeliams skalbti, džiovinti; pirštų, delnų, pėdų atspaudų darymo medžiagos (dažai, molis, smėlis ir kt.

<p>2. Bendro naudojimo priemonės</p>	<p>Higienos reikmenys (muilas); kaspiniai, skarelės, skraistės šokiui; lankai; šokdynės, virvutės, kamuoliai, kėgliai, badmintonas; įvairūs treniruokliai (batutas ir kt.); šiurkštūs, gruoblėti kilimėliai; sūpuoklės, sienelės, kopėčios, laipiojimo virvės, gimnastikos suoleliai, čiužiniai; priemonės estafetėms, kliūtims; audeklo atraižos, elastingas popierius, rupus žvyras, nugludinti akmenėliai; riedučiai, paspirtukai; rogutės, slidės</p>	<p>Kūno dažai; paveikslėliai, knygelės, dėlionės, loto augimo ir sveikatos temomis; vaikams pritaikyti indai ir stalo įrankiai, buities technika, skirta maistui ruošti; priemonės varstymui, segiojimui, raišiojimui; įvairios spynos, užraktai ir raktai; kabliukai; užsklandos; kamuoliai, skirti šokuoti, suptis; supamieji žaislai; jėgos ugdymo priemonės (sunkūs kamuoliai, kelmeliai ir kt.); grūdinimosi priemonės (indai vandeniui ir kt.); riedantys žaislai (karučiai, automobiliai, traukiniai ir kt.), ratai; triračiai</p>
--------------------------------------	---	---

PAŽINIMO KOMPETENCIJAI UGDYTI

<p>2. Bendro naudojimo priemonės</p>	<p>Vandenį geriantis popierius, vaškas, parafinas; žvakės; rašomoji lenta; lentynėlės, spintutės, dėžės, krepšiai žaislams, medžiagoms ir priemonėms; informaciniai leidiniai priešmokyklinio amžiaus vaikams (knygos, plakatai, enciklopedijos, stalo žaidimai ir kt.); gyvūnų, augalų, gamtovaizdžių ir gamtos paminklų nuotraukos; skaičių, formų, dydžių, spalvų kortelės; priešingybių, priežasties-pasekmės, nuoseklumo, dalies ir visumos paveikslėliai, kortelės; smėlis, akmenukai, vanduo, gamtinė medžiaga; didinamieji stiklai, indai ir priemonės eksperimentavimui (mėgintuvėliai, piltuvėliai, vamzdžiai, matuokliai, pipetės, kempinės, vandenį sugeriančios medžiagos, indai bei priemonės žaidimui su smėliu ir vandeniu, muilo burbulai, žaislinės plunksnos ir kt.); laikrodis, kompasas, termometrai (vandens, oro, kūno šilumos), stetoskopas, įvairios ilgio matavimo priemonės, svirtinės svarstyklės; skaičiavimo pagaliukai, skaičiuotuvai, specialios didaktinės skaičiavimo priemonės; erdvinės ir plokštuminės geometrinės figūros; pinigų pavyzdžiai; žaislai tapatinimui, grupavimui, rūšiavimui, serijų dėliojimui; išardomieji ir sudedamieji žaislai, daiktų modeliai; aitvarai (popieriniai, plastmasiniai, medžiaginiai ir kt.)</p>	<p>Smilkalai; medžio lentelės, vaikiškos vinys, švitrinis popierius; flanelinė lenta, kilnojamoji magnetinė lenta (su muzikiniais priedais); terariumai, akvariumai, narveliai, puodeliai, laistytuvai gėlėms, gėlių žemė; žmonių buities, profesijų atributai: įrankiai, rakandai (sodo įrankiai, namų tvarkymo priemonės, meistravimo įrankiai ir priemonės); tikra buitinė technika: radijo aparatai, fotoaparatai, telefonai, žibintuvėliai; techniniai žaislai (žybsintys, pypsintys; prisukami, inerciniai, elektriniai, t. y. su elementais); vėjo, vandens malūnai, parašiutai; galvosūkių, labirintų; gamtos garsų įrašai, filmuota medžiaga; magnetai, spyruoklės, spiralės</p>
--------------------------------------	---	---

MENINEI KOMPETENCIJAI UGDYTI

1. Individualaus naudojimo priemonės	Piešimo popierius; pieštukai, akvarelė, guašas, pirštų ir kt. dažai, teptukai	Piešimo sąsiuvinis; spalvoto popieriaus rinkinys; guašas, žirklys
2. Bendro naudojimo priemonės	<p>Medžiagos tapymui, piešimui, lipdymui, kūrybiniams darbams (molis, plastilinas, modelinas, lipdymo tešla; įvairaus formato, dydžio, spalvos popierius); antrinės žaliavos (audinio, odos, popieriaus atraižos, įpakavimo dėžės, seni žurnalai, laikraščiai, reklaminiai bukletai ir kt.)</p> <p>Priemonės tapymui, piešimui, lipdymui, kūrybiniams darbams (įvairūs dažai: guašas, akvarelė, kreidelės, pastelė; klėjai; balta ir spalvota kreida; pilki ir spalvoti pieštukai; įvairaus dydžio, pločio, storio teptukai; žirklys, kanceliariniai peiliukai, pagaliukai ir kt.);</p> <p>priemonės darbo vietai uždengti; apranga darbui su dažais; širmelė ir kita įranga teatrui; pirštukų lėlės, lėlės marionetės, lėlės ant lazdelių ir kt.;</p> <p>apranga ir vaidybos atributika vaikams (skraistės, skrybėlės, bižuterija, karūnos ir kt.);</p> <p>muzikos instrumentai (molinukai, akmenukai, lazdelės, metalofonai, smuikas, išilginė fleita, kanklės, pianinas, klavišinis muzikos instrumentas, akordeonas, ritminiai mušamieji instrumentai (perkusija) ar savos gamybos instrumentai);</p> <p>muzikos centras arba garso grotuvas, būtiniausi įrašai (populiari, klasikinė, liaudies, vaikų ir kt. muzika);</p> <p>muzikos ženklų rinkiniai muzikos raštui (penklinių, natų, pauzių ženklai)</p>	<p>Medžiagos tapymui, piešimui, lipdymui, kūrybiniams darbams (gipsas, plastikas, audinys, medis, akmenėliai ir kt.)</p> <p>Priemonės tapymui, grafiniams, taikomosios dailės darbams (kempinės, voleliai; tušas, plunksna; adatos, vašelis, siūlai);</p> <p>štampos, antspaudavimo priemonės, formelės; molbertai;</p> <p>muzikinės dėžutės, muzikiniai žaislai</p>